

פרוטוקול מס. 119

מישיבת וועדת העבודה
מיום ג', ה' בתמוז תשי"ח - 23.6.1958
(בשעה 18.00)

נכח:

- חברי הוועדה: ע. גוברין - היו"ר
- י. אלמוגי
- מ. ארם
- ש. בנה
- א. וילנסקה
- ח. למדן
- ח. מיגורי-כהן
- י. קרגמן
- ב. אידלסון

מוזמנים:

- ד. כוכבי - מנהל אגף התעסוקה והקליטה
- ד. שרי - מנהל המח' ליחסי עבודה
- א. לבנה - היועץ המשפטי של משרד העבודה
- 1. חוק ארגון התעסוקה, תשי"ח-1958.
- 2. שונות.

סדר-היום:

1. חוק ארגון התעסוקה, תשי"ח-1958:

היו"ר ע. גוברין:

פותח את הישיבה.

החלטנו בישיבה האחרונה להתאים את
הזוטה של סעיף 5 לזוטה הסעיף המקביל בחוק הביטוח הלאומי.

ר. שרי:

בחוק הביטוח הלאומי מופיעה המלה
"הכללי", ולא נתנגד לכך שהיא תישאר
גם בחוק זה.

סעיף 5 - אושר

ע.ע.

טעיק 6:

ש. בבה:

חבר הכנסת רימלט ביקש ממני למסור את הצעתו, שסמכות השר לפעול במקום השירות תהיה רק באישור מועצת השירות.

מ. ארם:

מדוע השר צריך לבצע את הפעולה, מדוע הוא לא יחייב את השירות לעשות זאת?

ר. שרי:

הכוונה היא שלא יהיה שיתוק אותן הפעולות ששירות התעסוקה חייב לבצע במסגרת החוק ולא עשה זאת. אולם נראית לי הצעת חבר הכנסת ארם, כי במקום שהשר בעצמו יעשה זאת, יוכל לצוות על השירות לעשות זאת.

ח. מיגורי-כהן:

ומה הדין במקרה שאי-עשיית הפעולה נובעת מתוך חילוקי דעות או מסיבה דומה, האם צריכה להיות כפייה?

ב. אירלסון:

הרי עצם קיום החוק מטיל חובות על השירות, לשם מה צריך השר לצוות עוד פעם?

א. לבנה:

לשאלת חברת הכנסת אירלסון: החוק קובע עקרונות מסויימים, אולם הוא איננו יכול לקבוע, למשל, שצריך לסדר פלוני בעבודה, או שצריך לספק עובדים למעביד מסויים. החוק נותן רק מסגרת, ולהשלמתו יש צורך בצווים. האינדזיבידואליזם יכולה להעשות רק ע"י צווים.

אני רוצה להזכיר, כי בחוק הניקוז, שנתקבל רק השנה, ישנה הוראה דומה האומרת: ל מילאה רשות הניקוז תפקיד מתפקידיה רשאי שר החקלאות לצוות עליה לעשות את הדרוש לביצוע אותו תפקיד בדרך שיקבע בצו, ותאם לא קיימה הרשות הוראות בצו, רשאי השר להטיל את הביצוע על מישהו אחר.

עומדת השאלה: מה הדין במקרה של חילוקי דעות? לרוב המחלוקת היא בנוגע לביצוע, בעוד שלמועצה אין בכלל תפקידי ביצוע. ועל כן ברור שההכרעה צריכה להיות ע"י האינסטנציה הגבוהה ביותר - ע"י השר. במקרים רציניים אפשר לפנות לבית הדין הגבוה לצדק.

מ. ארם:

מה דינה של רשות שאיננה אפקטיבית, שבאופן קבוע איננה מבצעת את הפעולות שעליה לבצע?

הי"ר ע. גוברין:

אשר להצעת חבר הכנסת בבה, היא נוגעת לתפקידי המועצה, ונוכל לדון בה רק כאשר

נדון על הסעיף הקובע את תפקידי המועצה.

אני תומך בהצעה לתת לשר סמכות רחבה - הוא יוכל לצוות על השירות לבצע פעולה מסויימת, או לעשותה בעצמו או באמצעות אדם אחר - וזה על מנת שתהיה אחריה מלאה של השר בפני הכנסת.

אשר להצעת חבר הכנסת ארם, לקבוע מה דין רשות שאיננה סמלאת את התפקידים המוטלים עליה, אני מציע לדון על כך כאשר נגיע לסעיף הקובע שדין עובדי שירות התעסוקה הוא כדין עובדי המדינה.

סעיף 6 בתקבל בנוסח כדלקמן: פעולה שאחת מרשויות שירות התעסוקה חייבת לעשותה על פי חוק זה או על פי תקנות לפיו או על פי התקנון האמור בסעיף 18 (להלן תקנון השירות) ולא עשתה אותה, והפעולה היא לדעת השר הכרחית להבטחת העבודה התקינה של השירות, ושאי שר העבודה לצוות על הרשות לעשותה, או לעשותה בעצמו או באמצעות אדם אחר, ודינה כדין פעולה שנעשתה ע"י הרשות.

סעיף 7:

ש. בבה:
אני מציע להוסיף את המלים: "ומתוך רשימה שמית שהוגשה ע"י הגופים".

א. וילנסקה:

אני מערערת על שיתוף המעבידים במועצת השירות. שיתוף זה לא יוסיף מקומות עבודה, מכיון שהיקף התעסוקה נקבע לא ע"י חברי המועצה, כי אם ע"י המדינות הכלכלית הכללית. כמו כן לא ישפר שיתוף זה את אופן חלוקת העבודה ולא יוסיף לו צדק, ובודאי שלא ייטיב את תנאי העבודה של אלה הנשלחים ע"י לשכות העבודה. היות ואני מבינה כי שיתוף המעבידים במועצה הוא אחד מעמודי התווך של הצעת החוק, אני מבקשת לרשום לי הסתייגות.

ח. מיגורי-כהן:

אני מסתייג בשתי נקודות:
1. בקשר לביטוי "מעביד".
2. בקשר לארגון הייצוג.

היו"ר ע. גוברין:

הצעת חבר הכנסת בבה היא גרוטסקית במקצת. אנחנו קובעים בחוק שהשר יתייעץ, אולם איננו יכולים לקבוע איך יתייעץ.

ר. שרי:

אין זה החוק היחיד שלפיו מוקמת מועצה ציבורית. קיימת מועצה לייחסי עבודה, מועצת הביטוח הלאומי, מועצת הקואופרציה ועוד. למעשה התייעצות השר עם הגופים לא נעשית בצורה כזאת שהגוף מיייעץ לשר למנות מישהו, והשר ממנה מישהו אחר.

ברצוני להזכיר, כי בעקבות הערות של כמה מחברי הכנסת בעת הקריאה הראשונה על החוק הודיע השר, כי יתכן שתבוא הצעה בדבר תוספת חברים במועצה מבין נציגי הממשלה.

סעיף 7 - אושר.

הסתייגות: ש. בבה

סעיף 8 - אושר.

סעיף 9:

הסעיף הראשון על תפקידי המועצה צריך להיות:
המועצה תקוב אחרי מצב התעסוקה ותתווה
דרכים לפתרוננו.

אלמוני:

ש. בבה:
אני מציע להוסיף שני תפקידים: 1. המועצה
תשמע דו"חות על פעולות רשויות השירות;
2. המועצה תוכל להציג שאילתות.

מ. ארם:
אני מציע לקבוע, כי המועצה תדאג לביצוע
פעולות שירות התעסוקה.

בסעיף-קטן (3) נאמר: "תמלא את שאר
התפקידים המוטלים עליה". אי זה תפקידים?

י. קרנטן:
אינני חושב שמחוקקים את החוק עי"י שחוזרים
בכל סעיף על תוכן הסעיף הראשון. ברור
שהמועצה מפקחת על פעולות שירות התעסוקה, שתפקידיו פורטו בסעיף 1.

הי"ר ע. גוברין:
אני מסכים שלא צריך לחזור בכל סעיף על
סמכויות שירות התעסוקה, אך לשם הבהרה
הייתי מציע להקדים את סעיף 3 לסעיף 1.

י. אלמוני:
סעיף 1 הוא כעין פהיאמבל המגדיר את מהות
השירות. אחרי סעיף זה מתחיל פירוט התפקידים
של כל רשות. המועצה היא גוף עליון של השירות, ולכן אי-אפשר לכתוב שהיא
תפקח על פעולות הרשויות של שירות התעסוקה. אי-אפשר להגדיר את פעולות
המועצה מבלי לציין תחילה כי תפקידה הוא לכוון את התעסוקה וליזום
אפשרויות תעסוקה.

ד. שרי:
המועצה איננה מבצעת את החוק, מנגנון השירות
עושה זאת, והמועצה מפקחת על פעולותיו,
ועל-כן אני חולק על הצעת הי"ר לשנות את סדר סעיפי המשנה שבסעיף.
המועצה מפקחת, קודם כל, על ביצוע התפקידים המוטלים לפי החוק על השירות,
ולשם כך שומעת דו"חות על אופן ביצוע החוק, איך מתחלקת העבודה, מה מצב
העבודה, מה המצב בשטח המקצועי וכו'. אין צורך לפרט את כל תפקידי המועצה,
וגם אין אפשרות לעשות זאת. פיקוח המועצה חל על כל סעיפי החוק.

אשר לסעיף-קטן (3), סעיף זה מקביל בניסוחו
לסעיף המתאים בחוק הביטוח הלאומי.

הי"ר ע. גוברין:
קודם כל, אני מבטל את הצעת הקודמת בדבר
שינוי סדר סעיפי המשנה.

בסעיף הראשון הטלנו על השירות, כלומר, על
הממשלה, יזמה ליצירת תעסוקה. ברגע שאנו מטילים תפקיד זה גם על המועצה,
אנו משחררים את הממשלה מאחריה פרלמנטרית בענין זה.

ע.ע.

י. אלמוגי:

בסעיף 1 התכוונו להפוך את שירות התעסוקה לא רק לשירות טכני לחלוקת עבודה, אלא הטלנו עליו גם לעקוב אחרי מצב התעסוקה ולהיות יוזם בשטח זה. אינני מקבל את הנימוק כי ברגע שנטיל תפקיד זה גם על המועצה, נשחרר את הממשלה מאחריות. אינני מוצא אף מלה על יזמה ליצירת תעסוקה בסעיפים השונים הדנים בתפקידי ושירות השירות.

ד. כוכבי:

מר עילם כבר ציין בישיבה האחרונה כי תפקידי שירות התעסוקה מצטמצמים רק בשטח הרגולציה. התפקיד שחבר הכנסת אלמוגי מציע להטיל על המועצה, יכול להיות מבוצע רק ע"י גוף מבצע, והמועצה איננה גוף מבצע. גם בחוקה קיימת של לשכות העבודה נאמר, כי מועצת הלשכות תדון בשאלות המתעוררות תוך כדי הגשמת חוקת לשכות העבודה, ואין זאת אומרת שעליה לבצע את תפקידי הלשכות.

י. אלמוגי:

אני מציע לדחות את ההחלטה לישיבה הבאה.

היו"ר ע. גוברין:

אני דוחה את ההחלטה על סעיף 9 לא בגלל בקשת חבר הכנסת אלמוגי, אלא מפני שחברי הוועדה מסייעת חירות לא קיבלו הודעה על קיום ישיבה זו, ועל-כן לא עשו את המיידים על מנת שיוכלו להשתתף במשך כל הישיבה.

הוחלט לדחות את ההחלטה על סעיף 9.

סעיף 10:

אני מציע למצוא ביטוי מתאים יותר לסונח "לאצול".

מ. ארם:

זהו הצירוף המקובל בכל החוקים.

היו"ר ע. גוברין:

סעיף 10 - אושר.

סעיף 11 - אושר.

סעיף 12:

צריך לציין בחוק מהו מספר נושאי המשרות שייקבעו כמשרות מינהליות.

מ. ארם:

קשה להעריך היום את המספר.

היו"ר ע. גוברין:

שירות התעסוקה יהיה בנוי מדורים מדורים, ויש להניח שכל ראש מדור יהיה חבר המינהלה.

ד. כוכבי:

אפשר לנסח את הסעיף בשני אפנים: 1. לפרט את המשרות; 2. לא לפרט אותן, ואז ניסוח

ש. בנה:

הסעיף יהיה כדלקמן: "הרשות המנהלת והמבצעת של שירות התעסוקה היא מינהלת השירות, שחבריה יתמנה על ידי השר לאחר התייעצות במועצה, מנהל השירות יהיה יושב-ראש המינהלה".

א. אלמוני:

לפי הצעת החוק, נושאי המשרות המנהליות בשירות יהיו את המנהלה. לפי הצעת חבר-הכנסת בנה, המועצה יכולה לקבוע שנושאי משרות מסויימת לא יהיו במינהלו

ה. יו"ר ע. גוברין:

הרשות המנהלת והמבצעת של שירות התעסוקה היא מינהלת השירות, שחבריה יהיו נושאי המשרות בשירות שנקבעו כמשהגת מינהליות. ברור שהשר מתייעץ עם המועצה על המשרות המינהליות, לא על בעלי המשרות, כי המועצה איננה ממנה את המנגנון.

ד. שרי:

ברור שהשר יתייעץ במועצה על המשרות המינהליות, ולא על בעלי המשרות. המדובר במינהלה מבצעת, בעוד שהצעת חבר הכנסת בנה משאירה פתח לסינוי חברי מינהלה שאינם ממלאים כל תפקיד מבצע.

י. קרצמן:

אני מציע למחוק את המלים "לאחר התייעצות במועצה", כי המועצה איננה יכולה לקבוע איזו משרה היא מנהלית. אני מציע לנסח את הסעיף כדלקמן: "הרשות המנהלת והמבצעת של שירות התעסוקה היא מינהלת השירות, שחבריה יתמנו ע"י השר. מנהל השירות יהיה יו"ר המינהלה".

ש. בנה:

אמרת כי יש שתי דרכים לניסוח הסעיף: 1. לנסח את הסעיף באופן סתמי, וכל ניסוח סתמי משאיר אפשרות לפירושים שונים; 2. לפרט את המשרות.

ב. אידלסון:

לדעתי, מוטב לנסח פורמולה כללית, מבלי לפרט איזה אלמנטים בכנסים לפורמולה זו. ועל כן אני מציע לנסח את הסעיף כדלקמן: "הרשות המנהלת והמבצעת של שירות התעסוקה היא מינהלת השירות, שחבריה יתמנו ע"י השר, לאחר התייעצות במועצה; מנהל השירות יהיה יו"ר המינהלה".

ה. יו"ר ע. גוברין:

נמשיך את הבידור בישיבה הבאה.

ש. גוברין:

ה. יו"ר ע. גוברין:

הכנסת העבירה אלינו את הדיון בהצעה לסדר היום בענין מסירת עבודות שלא באמצעות מכרזים. אני מציע שדועת המועצה, בראשותו של חבר הכנסת ריפתין, תטפל גם בנושא זה.